

CILJNI RAZISKOVALNI PROGRAM »NAŠA HRANA, PODEŽELJE IN NARAVNI VIRI«

**PROCES SPREMEMBE IN DOPOLNITVE NACIONALNEGA
GOZDNEGA PROGRAMA (V4-2219)**

The process of adjusting and complementing the National Forest Program

2022-2024

Organizacija in izvedba začetne projektne konference – zajema tudi opredelitev vključenih skupin deležnikov

Delni rezultat A 1.2 (M 1.2)

Anže Japelj, Marko Kovač, Janez Zafran, Tjaša Baloh, Pia Höfferle, Barbara Piškur, Špela Ščap, Nike Krajnc, Špela Pezdevšek Malovrh

Datum: marec 2024

Izveček: Dokument je projektni izdelek, ki je priloga četrtega vmesnega poročila. Zajema predvsem opis (zapisnik) poteka delavnice, ter bistvene zaključke, ki so bili opredeljeni skozi vodeno razpravo v drugem delu delavnice.

Projektna konferenca je bila zasnovana za dosego nekaj med seboj dopolnjujočih ciljev. Predstavitev projekta širši skupnosti relevantnih deležniških skupin je bistveno, tudi v smislu, da te skupine povežemo med seboj in hkrati s projektno skupino. Poleg tega smo s tem in vodeno razpravo načeli ključne teme NGP, kot so format participacije deležnikov v procesu NGP in temeljna strateška vprašanja, ki naj bi bila del NGP. Delavnica je ponudila tudi izhodišče za nadaljevanje projektnih aktivnosti predvsem skozi kritičen odziv deležnikov na do sedaj izvedene aktivnosti in pobudo za nadaljevanje participativnih dogodkov, ki bi bili ožje osredotočeni na najbolj kritične elemente NGP – format participacije in proces NGP, posamezna strateška vprašanja oziroma teme.

Kontekst delavnice

Na delavnici, ki je pomenila ključni dogodek v toku projekta, se je zbralo 26 zainteresiranih deležnikov iz različnih sektorjev, da bi sodelovali v dialogu o izhodiščih procesa nacionalnega gozdnega programa programu (NGP). Med njimi so bili predstavniki vladnih organov (MKGP financer), nevladnih organizacij, zasebnega sektorja in akademske sfere, ki jih povezujejo sicer različni, ampak med seboj odvisni interesi v kontekstu gozdarstva ter upravljanja z gozdovi. Cilj delavnice je bil osvetliti NGP kot temelj nacionalne gozdarske politike, ki podpira celostni pristop, potreben za obvladovanje zapletenosti upravljanja in ohranjanja gozdov v današnji nenehno spreminjajočih se razmerah. Delavnica je bila načrtovana v dveh delih, in sicer prvi del s predstavitev projekta ter aktualnih projektnih aktivnosti, ter drugi del, ki je bil zasnovan kot participativen dialog in je potekal skozi vodeno razpravo in moderacijo.

Potek delavnice

Predstavitve ter kratka vprašanja

Dogodek se je začel s predstavitev CPR projekta ter konteksta nacionalnih gozdnih programov, kot ključnih strateških dokumentov nacionalnih gozdarskih politik (Anže Japelj, GIS). Močan premik na mednarodni ravni in začetki intenzivnejših postopkov NGP se je zgodil v 90. letih, predvsem skozi implementacijo neobvezujočih načel za gozdove (*Forest Principles*, UNCED) in uveljavljanjem kazalnikov trajnostnega gospodarjenja z gozdovi na Evropski ravni (Helsinška resolucija H1 procesa ministrske konference o varstvu gozdovi, tedaj MCPFE, sedaj *Forest Europe*).

Temu je sledila predstavitev relevantnosti in vpliva različnih regulativnih in zakonodajnih okvirov na nacionalni, evropski in svetovni ravni (Janez Zafran, ZGS). To je ključno za razumevanje zapletene mreže politik, ki vplivajo na gospodarjenje z gozdovi in posledično pripravo NGP.

Q&A: na predstavitev se je razvija tudi krajša razprava, predvsem je bila izpostavljena neusklajenost evropskih politik, ki se dotikajo gozdarskega sektorja, saj npr. dokumenti s področja ohranjanja biotske pestrosti in zavarovanja površin s potencialom varstva narave, ter strategije uresničevanja biogospodarstva.

Vprašanja:

- predstavniki lastnikov gozdov: »Lastniki negotovo pričakujejo uresničevanje pobude o strogem zavarovanju dodatnih gozdnih površin (Zakon o obnovi narave). Hkrati se ne ve kako točno se bodo uveljavile tudi nekatere druge zakonske zahteve, kot je slednje lesa v kontekstu Uredbe EUDR (2023/1115).«
- predstavnik ZRSVN: v tem primeru ni videti zadržkov, ker je v Sloveniji veliko naravovarstveno pomembnih površin, ki so hkrati že del Natura 2000 omrežja (in zato posebnega režima), tako da večjih sprememb za zasebne lastnike gozdov ni pričakovati.

Ena od osrednjih predstavitev na delavnici je bila osredotočena na strateške teme, ki izhajajo tako iz mednarodnih zavez, ki jih je sprejela Slovenija, kot tudi konteksta nacionalnih razvojnih izzivov gozdarstva (Marko Kovač, GIS). Predstavljenih je bilo osem (8) strateških tem, ki bi lahko bile izhodišče novega procesa NGP, poudarek je bil predvsem na utemeljitvi razlogov za določitev teme kot strateške, kazalnikov za spremljanje napredka pri reševanju izzivov v okviru posamezne teme, ter upravljaljskih usmeritvah za doseganje ciljev.

Q&A: ker so bile vsebine strateških tem pričakovan del delavnice, je bila tudi razprava o njih najširša. Udeleženci so bili močno zainteresirani o nekaj zadevah:

- način kako so bile teme izbrane; metodološki pristop,

- podrobnost opredelitve tem; kako strukturiran naj bo opis teme; problem, cilji, kazalniki, ukrepi, ...
- kdaj in na katerem mestu se bodo lahko v obravnavo strateških tem deležniške skupine,
- nekatere kontekstualna izhodišča o strateških izzivih; predvsem manko podatkov in transparentnih informacij o izzivih v gozdarstvu.

Drug del delavnice je bil namenjen in tudi načrtovan kot vodena razprava, v katero so se vključili vsi udeleženci. S tem smo v projektni skupini želeli vzpostaviti sodelovanje med različnimi deležniškimi skupinami in nastaviti participativni proces, ki bi lahko tekkel tudi med dejansko obnovo NGP-ja.

Celovita razprava

Cilj razprave je bila obravnavanje dveh vprašanj, in sicer:

- izzivi zagotavljanja transparentnega postopka razprave,
- proces obravnave strateških tem NGP.

S pomočjo H-metode smo najprej zbrali začetne vtise in pobude o pomembnosti participacije v procesu NGP. Pri tem so se izluščila tri ključna sporočila:

- pomen participacije je transparentnosti celotnega postopka NGP in njegova legitimnost,
- upoštevanje vseh interesov in izhodišč, kljub njihovi morebitni nasprotujoči si naravi – uravnoveženost mnenj in interesov,
- neprekinjeno vključevanje v proces NGP,
- pomembnejšo vlogo morajo imeti lastniki gozda.

Hkrati je potekala razprava o izzivih zagotavljanja participacije in enako kot pri prejšnjem vprašanju so se tudi tu izluščila ključna sporočila:

- kako oblikovati reprezentativno deležniško skupino,
- v kakšne sklope naj se razdelijo ključne vsebine in vprašanja, ki bi jih deležniška skupina obravnavala,
- kako zagotoviti, da se bodo izidi participacije dejansko integrirali v proces in vsebine NGP,
- zaupanje v proces in občutek slišnosti, dejanski vpliv deležnikov
- kako motivirati deležniške skupine, ki bi morale biti vključene, ampak so nezainteresirane,
- kako preprečiti obravnavo/naslavljanje le parcialnih interesov oziroma problemov.

Na podlagi odzivov in razprave smo oblikovali **sklepe delavnice**:

1. projektna skupina pripravi niz participativnih dogodkov, kjer se obravnava
 - a. oblikovanje procesa NGP (kdo, kako, kdaj),
 - b. obravnavanje posameznih strateških tem,
2. na dodatne dogodke vabimo zopet široko in ne omejujemo udeležbe glede na sektorje,
3. za vsak dogodek se pripravi izčrpen zapisnik poteka in sklepov, ki se priloži vsebinskemu poročilu projekta CRP, četudi ti dokumenti niso predvideni v programu projekta.

Lista prisotnosti

VPISNI SEZNAM ZA PROJEKTNO DELAVNICO

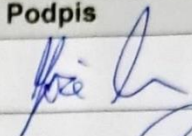
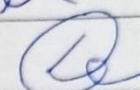
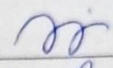
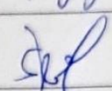
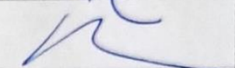
Projekt: Proces spremembe in dopolnitve nacionalnega gozdnega programa (V4-2219)

Datum srečanja: 7. marec 2024

Vodja: Anže Japelj

Mesto/soba: Gozdarski inštitut Slovenije

Ime	Priimek	Organizacija	E-pošta	Podpis
SENKA	ŠIFKOVIČ	IPoP	senka.sifkovic@ipop.si	
KATARINA	MULEC	Statih d.o.o.	statih.com	
ANDREJ	ANDOLŠEK	KGZS	andrei.andolssek@kgzs.si	
EGON	REBEC	KGZS	egon.rebec@kgzs.si	
TINA	SIMONČIČ	ZGS	tina.simoncic@zgs.si	
ALES	POLJAVEL	ZGS	ales.poljavcel@zgs.si	
MATJAZ	GUČEK	ZGS	matjaz.gucek@zgs.si	
TJASA	BALOCH	GIS	tjasa.baloch@gis.si	
ŠPELA	ŠČAR	GIS	spela.scar@gis.si	
DEMS	ŽITNIK	ZRSUM	dems.zitnik@zsum.si	
JANICO	TRAVČAN	SKOFIJA NM-BENEFICIJ	info@beneficij.si	
SIMON	KERIN	SKOFIJA NM-BENEFICIJ	simon.kerinc@beneficij.si	
MARTINA	KASTELEC	SIDG	martina.kastelic@sid.si	
PRIMOŽ	HABJAN	SIDG	primoz.habjan@sid.si	
KATARINA	ŽEMLJA	CIPRA SLOVENIJA	katarina.zemlja@cipra.org	
NINA	TOME	FOCUS	nina@focus.si	
MATEVŽ	TRIPLAT	GIS	matevz.triplat@gis.si	
BARBARA	PIŠKUR	GIS		
Miha	MARENČE	ZGS	miha.marence@zgs.si	
FRANČ	POGAČIČ	METROLOGIJA	franc.pogacic@metrologija.si	

Ime	Priimek	Organizacija	E-pošta	Podpis
JOŽE	MORI	ZGŠ	jose.mori@zgš.si	
Darko	Pristoruk	ZGS	darko.pristoruk@zgs.si	
Marija	Jakopin	Gozdno gospodarstvo les	marija.jakopin@ggle.si	
LUKA	SPARL	KP TRSH	luka.sparl@vdkasr.si	
BOŠIS	RANTAJA	GIS		
ANŽE	JAPELJ	GIS	anze.japelj@gozd.si	